

Prologas

Madridas, 1937 m. kovas

Jis pažvelgė į ją degančiomis it juodos žvaigždės akimis, karštais delnais suspaudė jai rankas. Juodu stovėjo susikibę vienišai žvakelei mirgant, veidus gaubė blyški auksinė šviesa, – tik tiek buvo galima rizikuoti baiminantis, kad kas nepastebėtų iš gatvės.

– ...man suteiktu įgaliojimu skelbiu jus vyru ir žmona.

Ji iš džiaugsmo nusišypsojo. Viskas? Jis yra jos, o ji – jo? Žengęs artyn jis suėmė jos veidą ir įsižiūrėjo lyg į dangaus dovaną.

– Mylėsiu ir saugosiu tave amžinai, – ištarė tyliai, bet ryžtingai.

– Ir aš tave.

Jis pabučiavo ją; švelniai prisilietusios lūpos tarytum spustelėjo vidinį mygtuką ir ją pažadino. Nebereikia bijoti. Juodu drauge praleido tik tris dienas ir keturias naktis, bet ji jau žinojo, kad su juo drąsiai sutiktų visus pavojus. Jų meilė galingesnė už bet kokį karą, ir dabar, pažvelgusi į dangų, ji ne dairysis

bombų, o seks akimis paukščius, gaudys vaivorykštes ir ko nors panorėjusi mels žvaigždžių, kad tie norai išsipildytų.

Netoliese žvangtelėjo metalas – tarytum nukrito durų skląstis, ir visi krūptelėjo.

– Kas čia buvo? – sušnibždėjo staiga apsidairęs pastorius.

Niekas neatsakė, visi klausėsi netikėtai aiškiai pasigirdusių žingsnių, tylių, bet vis tiek girdimų. Abu vyrai instinktyviai uždengė ją kūnais, atidžiai žvalgydamiesi, ar nepamatys languose šviesų, virvių, raketų, ir išsitraukę prie diržų kabančius ginklus nukreipė juos į koplyčios erdvę pasiruošę šauti. Šiomis dienomis visi buvo kareiviai: ir bakalėjininkas, ir dailidė, ir spynų meistras, ir pastorius.

Jie laukė, bet buvo tylu. Ar pavojus praėjo? Nejau neįmanoma patikėti, kad ten galėjo būti tik žaidžiantis vaikas?

Ne.

– Greičiau, čionai, – sukuždėjo jos ką tik iškeptas vyras, stverdamas jai už riešo ir taip greitai tempdamas į navos gilumą, kad ji kojomis beveik nelietė grindų. – Slėpkis už choro laiptų, – tarė, šiurkščiai stumdamas už milžiniškos raižytos raudonmedžio konstrukcijos; prieš minutėlę rodytą švelnumą jau užgožė karo įgūdžiai.

Ji susigūžė už patikimos priedangos, o jis nusėlino atgal prie altoriaus tvirtai spausdamas ginklą. Ji nenorėjo likti viena, bet priminė sau, kaip meistriškai jis sėlina tarytum katinas, tylutėliai ir užtikrintai statydamas kojias. Alsuoti buvo sunku, mat kaupėsi adrenalinas, ir ji bandė jį suvaldyti užsimerkusi ir stengdamasi negalvoti, koks pavojus šliaužioja aplink koplyčią ir juos supa.

Štai! Ji plačiau atsimerkė, išgirdusi tyliai trakstelint atlaužiamą ginklo gaiduką. Paklaikusi apsidairė ir išblyško, pamačiusi

rytines duris. Jos turėjo būti užšautos – išties, atėję jie bandė jas užsklęsti, bet taip skubėjo greičiau susituokti, kad sklęstį paliko vos priglaustą, neįstumtą.

Ji išbėgo iš priedangos ir puolė pirmyn, neturėdama laiko nė pasilenkti; lygiai taip pat sparčiai plėtėsi ir jos siaubas rengint, kaip veriasi siauras durų plyšys. Veriasi plačiau...

– Ne!

Riksmas ją pastūmėjo, ji jau beveik siekė duris, bet staiga buvo nublokšta atgal. Pasijuto skriejanti, ore tebeaidėjo šūvis. Bet ji spėjo išvysti veidą ir prieš akims aptemstant galvoje liko vienintelė mintis.

– Tu.

Pirmas skyrius

Kanari Vorfas, Londonas,
2018 m. liepos 9 d.

– Ponai. Ponia Ferfaks. Turime sunkų atveji.

Šarlotė stebėjo, kaip banko prezidentas eina per kambarį, tyliai žengdamas prabangiu kilimu. Atsisėdo stalo gale ir apžvelgė savo vadovų komandą, susėdusią prie ilgo graikinio riešutmedžio stalo. Šarlotė įsivaizdavo, kad jis turėtų jaustis tarsi kokiame veidrodžių kambaryje atrakcionų parke: tolyn nuraibuliuojantys panašūs tamsiai mėlyni kostiumai, vienos trumpos šukuosenos, praskėsti keliai ir plačios plaštakos ant stalo. Ji vienintelė ardė šį ritmą – ilgi tamsūs plaukai, žemai pakaušyje „Chanel“ kaspinėliu surišti į arklio uodegą, bespalviu laku padengti nagai, siauri petukai, dramblio kaulo spalvos suknelė.

– Karlas Mendosa.

Net ji buvo girdėjusi šitą pavardę. Nereikėjo čia dirbti, kad žinotum, jog jis – vienas iš stambiausių banko klientų, o privačiame banke, aptarnaujančiame tik ypač turtingus asmenis, tai jau šį tą reiškė. Mendosos buvo ispanų aristokratų šeima,

valdanti vieną ar dvi hercogystes ir didelius Andalūzijos žemių plotus. Turtą susikrovė veisdami kovinius bulius, vėliau verslą diversifikavo užsimoję auginti vaisius ir investavę į nekilnojamąjį turtą, o pastaruoju metu ir į medicinos technologijas. Šarlotė prisiminė prieš kelis mėnesius finansinėje spaudoje skaičiusi straipsnį, kuriame paminėta jų turto vertė – apie 750 milijonų svarų sterlingų.

– Ką tik telefonu kalbėjau su jo sūnumi Matėju. Deja, turiu pasakyti, kad seniokas ruošiasi iškeliauti. Ketvirtos studijos kasos vėžys.

Jis caktelėjo liežuviu tarsi apgailėstaudamas, bet ji išgirdo ir potekstę: ši artėjanti mirtis jiems kažkodėl neparanki.

Hju Fareras atsilošė krėsele gale stalo ir išžiūrėjo į visus. Tebuvo vos penkiasdešimt ketverių, vadinasi, jauniausias iš visų buvusių banko prezidentų, bet ir negailestingiausias. Jam perėmus vairą, pelnas per dvidešimt aštuonis mėnesius padidėjo trečdaliu, tačiau tai kainavo nepigiai: jam vadovaujant darbuotojų sumažėjo 21 procentu, be to, jis uždarė keturis filialus kitose Europos šalyse, sutelkdamas valdymą čia, įmonės būstinėje Londone.

– Anot gydytojų, jam liko koks mėnuo, daugiausia – pusantro, vadinasi, mes turime nedaug laiko.

Mes? Šarlotė pastebėjo, kaip išgirdus šiuos žodžius įsitempė prie stalo sėdinčiųjų nugaros, lyg visi būtų valdomi tomis pačiomis vadelėmis. Stebėdama ir laukdama ji pakreipė galvą.

Fareras suirzęs atsikvėpė.

– Penktadienį vakare Karlą ištiko mikroinsultas. Dabar jis gydomas ligoninėje ir, kaip suprantu, dar neatgavo sąmonės. Optimistinė prognozė, kad jis pasveiks – ar bent kiek pasitaisys būklė, – laikoma labai atsargia. Tačiau kai ištikus krizei

Matėjas, kaip įprasta, perėmė tvarkyti reikalus, paaiškėjo, kad tėvas jau įpusėjęs ruošti dokumentus, kuriais visą savo turtą dovanoja kažkokiai Marinai Kvinsi.

Fareras leido nuskambėjusiam vardui įsigerti į sienas, atidžiai žvelgdamas į kiekvieną iš savo darbuotojų tarytum pianistas, braukiantis pirštais per klavišus. Marina Kvinsi. Marina Kvinsi. Bet šis vardas nieko konkretaus nepriminė, – tai ne kuris iš Rokfelerių ar Rotšildų, Spenserių ar Goldsmitų. Ji nebuvo iš tų, kurių vardas iškart atpažįstamas. Jokių žybsinčių žalių lempučių, rodančių kryptį.

– Matėjas apie ją niekada nebuvo girdėjęs. Laukiame išsamios ataskaitos, o kol kas žinome tik tiek, kad ji keturiasdešimt penkerių ir dirba vienoje Madrido kavinėje, – pridūrė Fareras.

Keturiasdešimt penkerių? Šarlotė susiraukė. Karlas Mendosa jau labai garbaus amžiaus, jei teisingai prisimena, gerokai perkopęs devyniasdešimt.

– Ar galėtų būti nesantuokinė duktė? – prabilo kažin kas už nugaros.

Fareras vos pastebimai papurtė galvą.

– Anot Matėjo, tėvui dar nesulaukus keturiasdešimties buvo atlikta vazektomija, kuri, jo manymu, pavyko.

– Tada meilužė, – kaip visada, atvirai pareiškė šalia sėdintis Danas Miltonas.

Prielaida aiški, o ir pats Miltonas – aiškus kaip dieną. Trisdešimt vienu, o jau vadovauja privačiam bankui žemyninėje Europoje, nors nežinotų, kuo eufemizmas skiriasi nuo feminizmo. Čikagoje gimęs, Harvarde įgijęs verslo bakalauro, o po studijų INSEAD – verslo vadybos magistro laipsnį, prie Londono komandos jis prisidėjo prieš aštuonis mėnesius, ir jo tiesmuko vadovavimo stiliaus padariniai tebesirito per įstaigą.

Fareras įbedė žvilgsnį į savo globotinį, o tai visada smarkiai trikdė. Prezidentas buvo šviesaus gymio, kone albinosas, tad jo blakstienos ir antakiai tokie blyškūs, jog atrodė lyg žuvis. Kartą Šarlotei su Miltonu važiuojant liftu šis užsiminė, esą tokiais atvejais jaučiasi lyg į jį spangintų upėtakis.

– Matėjas Mendosa guldo galvą, kad pažįsta visas tėvo meilužes. Jis pasamdė detektyvą, ir dabar, kol šnekamės, šis aiškina jį biografiją, bet turėtų būti dar kas nors, ne vien tai. Seni mirštantys vyrai nedalija ugningoms moterims savo turto šiaip sau, kad ir kaip jos jiems patinka.

– Na, jei ji meilužė, tuomet šeima turi labai tvirtą pagrindą užginčyti šį sprendimą, – pareiškė Miltonas, ryžtingai gniauždamas rankas ir rodydamas, koks yra svarbus. Prieš pradėdamas dirbti čia jis trumpai vadovavo Madrido komandai. – Ispanijos paveldėjimo įstatymai tvirtai gina artimiausius šeimos narius. Penkiasdešimt procentų iškart gaus žmona, o likęs turtas bus padalytas į priverstines akcijas, arba *legitimas*, – pastarąjį žodį jis ištarė su stipriu ispanišku akcentu, – skirtas tiek jo pirmtakams, tiek palikuonims. Jis tiesiog niekaip negali imti ir perleisti visko savo merginai, apiplėšdamas teisėtą šeimą ir atimdamas jų prigimtinę teisę.

Fareras kilstelėjo veik nematomą antakį.

– Danai, tu visiškai teisybė, – jis negalėtų to padaryti, jeigu tai būtų palikimas testamentu.

Miltonas pravėrė burną, mat per vėlai susivokė, kad koją bus pakišusi semantika. Kartu išgaravo ir puikybė.

– Juk minėjau, kad tai – dovana. Arba *donación de bienes*, – tarė Fareras nė kiek ne prastesniu nei Miltono akcentu.

Leisdamas suprasti, kad šis klausimas baigtas, jis nukreipė žvilgsnį nuo Miltono ir paragino siūlyti ką kita, bet kambaryje

buvo tylu: niekas nenorėjo įkliūti į jo spąstus, nes minų buvo išdėliota visur, po kiekvienu žodžiu.

Farero žvilgsnis griežtėjo.

– Nereikia aiškinti, ką mums tai gali reikšti. Mendosa yra vienas didžiausių mūsų investuotojų, o artėjant akcininkų susirinkimui rugsėjį ir svarui šiuo metu labai nusilpus euro atžvilgiu, netinkamesnio laiko ir ieškodamas nerastum. Deja, Mendosa, kol yra *gyvas*, turi visą teisę dovanoti ką tik nori, o jeigu jo pinigai iškeliaus iš šeimos... – Fareras nutilo ir niūriai nužvelgė visus: – Tada jų gali nelikti ir šitame banke.

Įtampa kambaryje dar viena padala sustiprėjo.

– Visa tai žinant, Karlui likusio laiko stygius gali tapti mums palankia aplinkybe – gal pakaktų tik užvilinti perdavimo dokumentus, ir problema išnyktų.

Šarlotė pajuto, kaip iš pasibjaurėjimo ėmė trukčioti akies vokas. Ar jis išties nori pasakyti, kad Karlas Mendosa padarytų jiems visiems *paslaugą* numirdamas patogiu laiku, o jie tuo tarpu kaišios pagalius į ratus, kad jam nepavyktų įvykdyti savo paskutinio noro prieš mirtį?.. Tai tik dar vienas pirmadienio rytas banke, bet ji pasimuistė kėdėje džiaugdama, kad retai dalyvauja tokiuose posėdžiuose. Visuomet iš jų išeina jausdamasi susitepusi.

Fareras pažvelgė į jaunuolį, sėdintį Šarlotei iš dešinės, juridinio skyriaus vadovą.

– Polai, panagrinėk su savo komanda, kas parašyta smulkiu šriftu, reikia rasti ką nors, bet ką, kas padėtų laimėti laiko: sutartis, priedus... Turime rasti, kaip išsisukti: jeigu jis mirs anksčiau, nei bus pasirašyti dovanojimo dokumentai, tuomet liks galioti jo testamentas.

– Žinoma, – šurkštokai atsiliepė Polas, bet atrodė pasiruošęs vykdyti nurodymą.

Fareras vėl pažvelgė į Miltoną.

– Miltonai, noriu, kad būtų nuodugniai peržiūrėti visi Mendosos fondai ir turtas. Jei neįstengtume užkirsti kelio, ką galime įšaldyti ir išsaugoti? Turime išsiaiškinti, ką galime perkelti, diversifikuoti, paslėpti... nedelsiant.

– Supratau, – linktelėjo Danas.

– Ponia Ferfaks.

Pakėlusį akis ji išvydo įsmeigtas Farero akis.

– Dėkui, kad atvykote, nors neįspėjome iš anksto.

– Nieko tokio, – sumurmėjo ji.

– Matėjas Mendosa iki vakaro pateiks informacijos apie šios moters tapatybę, vadinasi, reikia, kad atsidurtumėte Madride.

Po velnių.

– Gerai.

Ji įstengė išlikti rami, nors mama šią žinią priims sunkiai.

– Reikia, kad su ja susitiktumėte, ją išklausinėtumėte, pa-trauktumėte mūsų pusėn. Dar neaišku, ką ji tiksliai žino, – niekas nežinojo, ką tas seniokas sumanė. Kad ir kaip atrodytu neįtikėtina, gal ji nė nežino apie tą dovaną; tokiu atveju nieko ir neužsiminkite, kol mes iš savo pusės vilkinsime reikalus ir sužinosime ką nors daugiau. Antra vertus, ji tikriausiai puikiai numano, kas jos laukia, ir sėdi ištiesusi ranką. Ir vienu, ir kitu atveju reikia, kad būtumėte mūsų akys ir ausys.

Šarlotė linktelėjo. Ši veiklos sritis jai buvo neįprasta. Dažniausiai pirma užgriūdavo netikėtumai, paskui prireikdavo patarėjos paslaugų, ne atvirkščiai.

– Jeigu nutiks blogiausia ir Karlas padovanos didžiąją Mendosų šeimos turto dalį, turime būti pasiruošę užtikrinti, kad pinigai vis tiek liktų mūsų banke. Susidraugaukite su ta moterimi, ji turi jumis pasitikėti, jūsų klausyti, būti jūsų vedama.

Veikiausiai šiuo etapu apie finansus ji nieko neišmanys, o aš nenoriu, kad mūsų kolegų suuostų, jog atsirado nauja paveldėtoja, – blyškiomis akimis jis žvelgė tiesiai į ją. – Noriu, kad padarytumėte, ką mokate geriausiai.

– Užmegzčiau ryšį? – paklausė ji. Ironija blykstelėjo tik akyse.

– Būtent, – linktelėjo jis. – Atplukdykite ją į motininį laivą, Šarlote. Nė vieno gyvenimo aprašymo nepuošia prarasti trys ketvirčiai milijardo svarų.

– Tai buvo grasinimas? – paklausė Miltonas jiedviem sykiu nueinant koridoriumi.

– Žinoma.

Miltonas sulėtino žingsnį, ir ji suprato, kad jis šypsosi. Žinono ir tai, kad jam ji atrodo įdomi, tikra priešingybė jo pagyrūniškam stiliui, – tyli ir santūri, bet pasitikinti savimi.

– Atrodai gana rami, nors jis užkrauna tau visą atsakomybę išlaikyti tą kapitalą pas mus.

– Manai, man vienai? – žingsniuodama ji nerūpestingai mosavo rankomis, ėjo tiesi, pakėlusį smakrą. Jiems praeinant jam – jiems abiem – linksėjo visokie žmonės. – Juokinga. Kaip supratau, pirmiausia jį perkošite jūs. Judu su Polu esate tie mano... – ji klausiamai pažvelgė į jį: – Kaip vadinami amerikietiškojo futbolo žaidėjai, kurie išsirikiuoja priekyje kaip taranuojantys mūrdaužiai, kad apsaugotų vyruką, bėgantį su kamuoliu?

– Blokuotojai.

– Taigi. Aš imsiuosi darbo tik tuo atveju, jei juridinis skyrius neras, kaip užblokuoti dovaną, o esu įsitikinusi, kad jiems

pavyks. Ir, be abejo, visiems aišku, kad tu puikiai žinai, kaip dar labiau „išaldyti“ jo likvidų turtą. Vadinasi, net jei dovanojimas išties įvyktų, abejoju, ar man liktų daug ką gelbėti.

– Ir vėl glostai man širdį, Šarlote, – sukikeno jis. Juodu priėjo jo kabinetą ir išvydo reginį pro langą: po miglotu dangum tingiai vinguriavo Temzė. Ant aksominės sofas jau sėdėjo aukštas, liesas vyras ir išsiblaškęs vartė „The Economist“ numerį. – O, lordas Finčas! Prašau atleisti. Posėdis kiek užtruko. – Keturiais plačiais žingsniais oriai ir energingai perėjęs kambarį, Miltonas ištiesė mėsingą delną. – Malonu jus matyti. Malonu jus matyti, – jo akys spindėjo iš jaudulio, kad asmeniškai pažįsta tituluotą žmogų. – Leiskite jus pristatyti Šarlotei Ferfaks. Jau senokai norėjau judu supažindinti, ji mūsų turto konsultantė. Manau, galėtų jums itin laiku patarti, turint omeny neseniai kilusius... vargus dėl alimentų.

Aukštasis vyriškis pažvelgė jai į akis ir nusišypsojo, paskui pasilenkė bučiuoti ją į skruostus.

– Kaip laikais, Lotut, puošėiva tu? Per ilgai nesimatėme. Žadėjai atvažiuoti į Klostersą.

– Žinau, bet galiausiai taip ir nenuvažiauvau. Užgriuvo reikalai darbe.

– Atleiskite... jūs pažįstami? – nepatikliai paklausė Miltonas.

– Oi, mes amžinai susiduriame tai vienu, tai kitu, tiesa, Lotut? – paklausė lordas Finčas kaip tik suskambant jos telefonui.

Ji dirstelėjo į ekraną.

– Ko gero, turiu atsiliepti. Laukiau šito skambučio, – atsiprašė šypsodamasi, paskui atsisveikindama pasistiebusi jį pabučiavo. – Rūgpiūtį papietaukime. Ar būsite Pozitane?

– Širdele, o kurgi daugiau, jei ne toj sušiktoj skylėj?

Šarlotė nusijuokė:

– Jūs siaubingas! Aš paskambinsiu.

Ji apsisuko ir išėjo, žvilgtelėjusi į žado netekusio Miltono veidą.

– Aš tave nuolat informuosiu! – iš paskos riktelėjo Miltonas jai nueinant koridoriumi.

Dėkodama ji kilstelėjo ranką ir atsiliepė į skambutį.

– Rouze?

– Laba diena, Šarlote, – pasisveikino padėjėja. – Galime kalbėtis?

– Žinoma, – ji nužingsniavo prie liftų ir paspaudusi mygtuką pro veidrodinio stiklo langus įsižiūrėjo į Londono panoramą. – Kaip tik dabar einu iš Stido. Jiems reikia, kad rytoj vykčiau į Madridą. Ar gali perkelti mano susitikimus ir pasirūpinti, kad rytą išskrisčiau pirmuoju skrydžiu?

– Būtinai. O, Madridas, jums sekasi – galėsite prieš vestuves dar kiek įdegti.

– Žinoma, man sekasi, – juokais nuleido Šarlotė.

– Neatrodo, kad itin džiaugiatės.

– Juk ne tau teks pranešti mamai, kad ryt vakare negalėsiu paskutinį sykį pasimatuoti suknelės.

– Oi! – Rouzė puikiai pažinojo jos mamą. – Bet argi tai svarbu? Jie turi jūsų matmenis.

Šarlotė sulėtino žingsnį.

– Taip. Tu teisi, tai tik vienetinė suknelė. Galima sukurpti iš akies.

Rouzė sukriženo, puikiai suprasdama Šarlotės šiurkštą humorą.

– Na, kol ten būsite, galėsite nors truputį sulėtinti greitį. Šioks toks atstumas gal padės atsipalaiduoti nuo visų vestuvinų rūpesčių.

– Rouze, ar nori pasakyti, kad esu įsitempusi?

– Noriu pasakyti, kad kitą savaitę ištekate, o dar nesuplanavote nei mergvakario, nei vaišių, netgi neužsirašėte pas kirpėją. Medaus mėnesiui skiriate vos keletą dienų...

– Nes mudu abu dabar pašėlusiai užsiėmę. Medaus mėnesio galėsime išsiruošti vėliau, kai reikalai šiek tiek aprims. Beje, ar jis skambino?

– Dar ne. Norite, kad pabandyčiau aš?

– Ne. Viskas gerai. Pagausiu jį vėliau.

Juodu su Stivenu niekuomet dieną daug nesikalbėdavo – tai vienas, tai kitas nuolat posėdžiavo, – bet šiandien ji tikėjosi ramiai praleisti vakarą su juo. Net jei nereikėtų ryt skristi į Madridą, pastaruoju metu abu sukosi pobūvių karuselėje, mat visi skubėjo burtis paskutinįsyk paūžti sostinėje, prieš išsiskirstydami į Provanso, Formenteros ir Esmeraldaso pakrantes, o ten vėl rinksis to paties. Rabarbarų džinas su toniku, pėdų masažas ir vakaras ant sofos vilkint jo pižama – kas galėtų būti geriau?

– Aš jau pakeliui į namus, bet ar galėtum permesti man Liusės Santos bylą? Prisimeni, Roberto Santoso žmona.

– „Čelsio“ futbolininko.

Atvažiavo liftas ir ji žengė vidun.

– Buvusio. Dabar jis žaidžia Madrido „Reale“, pameni?

Tarytum ji galėtų pamiršti. Rouzė puikiai išmanė apie savo viršininkės siekius. Futbolo klubas „Čelsis“ jau buvo vienas svarbiausių jos klientų, su Liuse Šarlotė per jį ir susipažino – padėjo iš Mančesterio persikrausčiusiai Santosų šeimai įsikurti Londone. Žinoma, Madrido „Realas“ irgi turėjo ką pasiūlyti, panašias paslaugas teikė klubo turto valdymo grupė, bet Liusei patiko su Šarlotte užsimezgusi asmeninė pažintis, tad ji griežtai pareikalavo, kad į vyro perkėlimo sutartį kaip sąlyga būtų įtraukta

galimybė kreiptis į Šarlotę. Norėdamas įsigyti naują žvaigždę, Madrido klubas mielai sutiko su šeimos reikalavimais, ir Šarlotė paplušėjo iš peties – padėjo jiems veikiai įsikurti, vildamasi, kad galbūt šis Ispanijos klubas taps dar vienu jos klientu.

– Bus puiki proga pas ją užsukti, nes lankysiuosi netoliese. Kai pastarąjį kartą šnekėjomės, jai dar sunkokai sekėsi: kalbos barjeras, žiniasklaida, mokyklos reikalai... Vaizdo skambučių negana, manau, jai reikia veiksnės paramos, tad turėsiu puikią progą pamėginti praleisti su ja šiek tiek laiko, kol kaip reikiant įsisiūbuos ši Mendosos problema.

– Mendosos? – tą pavardę žinojo visi. – *Kilo* kažkokia problema?

– Galėtų kilti, – linktelėjo Šarlotė. Juk ne kas dieną banko likvidumui gresia pavojus. – Klausyk, man reikia eiti, aš lifte. Grįšiu po dešimties dienų.

– Oi... bet ką daryti dėl šeštadienio vakarienės? Į ją grįšite? Durys užsivėrė.

– O Dieve, tikrai, teisingai pastebėjai. Šeštadienis, – susiraukė ji. Kaip galėjo pamiršti? Šarlotė prikando lūpą. Vestuvių išvakarėse svarbiausiems svečiams Stiveno tėvai „Savojoje“ rengė vakarienę. – Ne, tiek to, palik viską, kaip yra. Esu tikra, kad iki to laiko grįšiu, o jei ne, prireikus galėsiu parskristi tam vakarui.

– Arba jie galės nukakti pas jus, – pašmaikštavo Rouzė jau trūkinėjant ryšiui. – Nedideli ponai.

Šarlotė nusišypsojo įsivaizduodama, kaip šimtas artimiausių draugų suguža į Madridą pobūvio.

– Taip. Užsakysime didelį lėktuvą.

Rouzėi besijuokiant ryšys nutrūko. Tarsi ji būtų juokavusi.

– Aš namie! – sušuko, mesdama raktus į lėkštę niekučiams ant stalelio prie sienos, ir skubiai apžvelgusi laiptus bei svetainę nuščiuvo įsiklausydama, ar neišgirs gyvybės ženklų. Nė garso. Bet ant kėdės gulėjo Stiveno portfelis, kur visada atėjęs jį palikdavo. – Stivenai? Aš jau grįžau. Ir po paltu esu nuogut nuogutėlė!

Ji perėjo koridorių ir įžengė į virtuvę.

– Oi, labas, mama.

– Sveika, širdele, – nusišypsojo mama ir kilstelėjo smakrą, kad Šarlotė lengviau pasiektų skruostą.

– Kur Stivenas?

– Nusileido į rūšį atnešti dar vyno.

– Ak, šit kaip, – susiraukė Šarlotė, išvydusi pusiau susmulkintas daržoves ir dubenį austrių ant stalo. – ...ar buvom dėl ko nors susitarusios, o aš pamiršau?

– Tikrai ne. Tik, pamaniau, užsuksiu grįždama po veido masažo, o Stivenas pakvietė likti vakarienės.

– Aišku, – šykščiai šyptelėjo Šarlotė. Vakarą su pižama ištiesus kojas teks užmiršti. – Kaip miela girdėti iš jo lūpų.

– Aš jam priminiau, kad dar turime spustelėti tuos jūsų nesusipratėlius draugus, kurie mano, kad R.S.V.P. yra konjako rūšis.

Gerai jau, gerai. Jiedviem belaukiant vyno, Šarlotė įsipylė stiklinę vandens.

– Kaip veido masažas? Atrodai švytinti.

Mama daug dėmesio skyrė kūno priežiūrai ir visada pirmoji registruodavosi bet kokiai naujai kosmetinei procedūrai, kuria buvo žadama nubraukti metus. Kadaisė šviesūs jos plaukai dabar buvo sidabrinųjų pelenų spalvos, bet ji tebenešiojo juos nukirptus trumpai ir užriestus į vidų – taip, kaip pamėgo peržengusi keturiasdešimtmetį, o mėlynos akys, nors jau aiš-

kiai užkritisiais vokais, žibėjo jaunatviškai ir tebebuvo lygiai taip pat geidžiamos vakarėliuose, rengiamuose prašmatniausiuose Londono rajonuose.

– Tiesiog nuostabus. Merės rankos visuomet tokios vėsios, tad galvą guldaui, jog oda sustangrėja vien jai prisilietus, – kalbėjo mama, švelniai tapšnodama sau skruostikaulius.

– Hm.

Įėjo Stivenas, nešinas buteliu „Domaine Leroy Musigny Grand Cru“.

– Ak, grįžai. Vėluoji, – ištarė vienu atsikvėpimu žengdamas artyn.

Ji pakėlė veidą laukdama bučinio, bet jis tik pakštelėjo į skruostą. Nemėgo viešai demonstruoti švelnumo, ypač matant jos motinai.

– Taip. Prieš išeidama turėjau sutvarkyti šiokius tokius popierius.

Ji stebėjo, kaip jis atkemša tarp kelių įspraustą butelį. Buvo persirengęs – mūvėjo rusvai žalsvomis kelnėmis ir vilkėjo švairiais marškiniais be kaklaraiščio. Neformalesnės aprangos nepasirinktų.

– Kaip praėjo susirinkimas Stide? Fareras visus atleido?

Pats būdamas brokeris, jis puikiai žinojo gandus apie banke tvyrančią įtampą.

– Ne. Buvo įdomu, – ji žiūrėjo, kaip jis pila jai į taurę vyno. Dieve, ji ištroškusi; diena prailgo. – Jiems reikia, kad porai dienų nuvykčiau į Madridą.

– Ką? – paklausė Stivenas; ranka su jai ištiesta taure virpstelėjo.

– Kada? – griežtai paklausė apstulbusi mama.

– Rytoj.

– Bet matuotis suknelę!.. – sušuko mama.

– Vakarienė... – pridūrė Stivenas.

Šarlotė žiūrėjo į jų siaubo apimtus veidus ir skaičiavo iki penkių. Kartais jai atrodydavo, kad pora yra *juodu*, o ji – nepaklusnus vaikas.

– Susitvarkysime. Pasimatuosiu savaitgalį, kai grįšiu gero-kai prieš vakarienę. Nesijaudinkite. Juk vargu ar praleisiu savo pačios vestuves, ar ne?

Bet juodu abu įsispoksojo į ją taip, lyg tuo abejotų.

– Viskas bus *gerai*, – pakartojo ji, dėl tvirtumo gurkštelė-jusi vyno.

– Nežinau, kam tau šito, – atsiduso mama, apmaudžiai at-silošdama kėdėje.

– Ko?

– Visos šitos įtampos.

– Aš neįsitempusi.

– Žinoma, įsitempusi – visi tie *posėdžiai*, visos tos *kelionės*, visa ta *skuba*, – beviltiškai numojo mama. – Nenuostabu, kad visad atrodai tokia įsitempusi.

– Aš neatrodo įsitempusi, – paprieštaravo ji, bet nejučia ranka palietė skruostą, lyg ieškodama patvirtinimo. Dirstelėjo į Stiveną – gal jis palaikys.

– Atvirai pasakius, pastaruoju metu nesirūpini savimi, – gūžtelėjo šis. – Sublogai...

– Visos nuotakos numeta svorio.

– Be to, esi išsiblaškiusi ir nuolat visur vėluoji.

– Taip. Nes daug dirbu.

– Imiesi to, ko *neriekėtų* daryti, – įsiterpė mama, lyg jau viskas būtų pasakyta ir nuspręsta. – Suprantu, kad tau patinka turėti darbą, bet naujovės žavesys jau išblėso, tiesa? Jei atvirai,

mieloji, tu per daug užsiplėši. Prieš tau pareinant Stivenas kaip tik kalbėjo, kad jam nepakenktų, jei palaikytum jį daugiau būdama namie.

Šarlotė sviedė į jį niršų žvilgsnį. Nejaugi? Šis susiprotėjo nusukti akis ir vėl griebėsi ruošti vakarienę.

– Tik pasakiau, kad gyventi būtų paprasčiau, jeigu nedirb-
tum, – skubiai pridūrė.

– O ką norėtum kad veikčiau? Vaikščiočiau apsipirkti? Pie-
taučiau? Žaisčiau tenisą?

– Ir kas čia blogo? – šnirpštelėjo mama. – Ar visada turi
pabrėžti, kaip niekini aplinką, kurioje buvai užauginta? Gar-
bės žodis, Šarlotte, kartais manau, kad esi užsislėpusi socialistė.

Šarlotė išžiūrėjo į mamą, paskui vėl į sužadėtinį; sunku
nuspėti, su kuriuo iš jų ji iš tiesų ginčijasi. Regis, su abiem.

– Tai užgau!.

– Palaikau šimtu procentų! – nė kiek jos nesupratusi prita-
rė mama.

Šarlotė atsiduso ir dar įsipylė į taurę; buvo per daug pavar-
gusi ginčytis.

– Klausyk, net dorai nežinau, dėl ko ginčijamės – ir kam.
Man svarbi mano profesinė veikla, tik tiek. Teko atkakliai
dirbti, kad tapčiau konsultante. Tai ne šiaip kokia kasdieninė
pramoga.

– Aš tik manau, kad pirmiausia turėtum galvoti, kas geriau-
sia Stiveno karjerai. Kaip gali jį palaikyti, kai pati nusialini?

– Vargu ar nusialinu.

– Ryt išskrendi į Madridą.

Ji atsiduso; laikas, kurį mama per savaitę skiria drabu-
žiams, jos darbotvarkei darytų gėdą.

– Stivenas puikiai tvarkosi. Jei norėtų namie sėdinčios ir

laukiančios žmonelės, būtų pasipiršęs kitai, ne man. Argi ne taip, mielas?

Ji viltingai pažvelgė į sužadėtinį, šis dėjosi itin susikaupęs pjaustantis citriną. Paskui pakėlė bereikšmes akis.

– Ką?.. Na, taip, ko gero.

Vienas iš jam būdingų beprasmių atsakymų, pasirinktas būdas pritarti ir sykiu nepritarti, nieko aiškiai nepasakant. Buvęs aukšto rango karininkas, jis atlaikė Talibano snaiperių ugnį ir minosvaidžių apšaudymą Damaske, bet vis tiek iš pasakutiniųjų stengėsi atvirai neprieštarauti jos mamai.

– Ketinu nusiprausti po dušu ir persirengti patogesniais drabužiais, – tarė ji, susierzinusi statydama taure. – Pėdos varo mane į kapus.

– Gerai, tik ilgai neužtruk. Reikia pagaliau nuspręsti, kokias gėles segsime prie atlapų. Ar matei Pipo elektroninį laišką? Smulkiažiedes rožes ištiko bėda. Matyt, užpuolė baltasparniai, kokia nesėkmė. Turime pradėti viską nuo pradžios... Ji pasiūlė vėdrynus! – šūktelėjo mama nueinančiai Šarlotei.

Pritardama ši vangiai kilstelėjo ranką ir užkopė laiptais, o už nugaros klausiamai tebeskardėjo krištolinis mamos balsas. Jei nori gyventi „ilgai ir laimingai“, tenka mokėti didelę kainą.

Madridas

– Jaučiuosi, lyg kraustyčiausi iš proto, – Liusė Santos karčiai suspaudė dailias, putlias lūputes. – Šiame name niekas ne-

kalba angliškai. Nei ji, – linktelėjo sulčiaspaudę blizginančios namų šeimininkės pusėn, – nei ji, – galva parodė į auklę, sode žaidžiančią su jos keturmečiu mažyliu. – Robas sako, kad tai nesvarbu, netgi gerai, nes verčia Leo šnekėti ispaniškai, bet jei-gu *man* reikia pasakyti ką nors svarbaus, turiu prašyti, kad tai padarytų grįžęs Robas.

Šarlotė susiraukė. Kiek anksčiau bėgdama į tualetą buvo aiškiai nugirdusi patarnautoją telefonu kalbant angliškai.

– Pirmiausia atleiskite namų šeimininkę ir pasisamdykite tokią, kuri *kalba* angliškai. Antra, ar, kaip tarėmės, pradėjote mokytis ispanų kalbos?

Liusė šnirpštelėjo.

– Iš to jokios naudos. *Hola. Que tal.* Tik tiek ir moku.

– Nenuleiskite rankų. Nustebsite, kaip viskas pasikeis, kai galėsite suprasti ir būti suprantama.

Liusė piktai į ją dėbtelėjo:

– Galiu lažintis, kad kalbate laisvai.

Šiuos žodžius ji ištarė smerkdama, gindamasi, nesaugi.

– Vaikystėje dažnai čia atvažiuodavau, ir tas laikas nepraėjo veltui, be to, universitete pasirinkau ispanų kalbos kursą, – prisipažino Šarlotė.

– Bandysiu atspėti – Oksforde.

– Kembridže, – gūžtelėjo Šarlotė. – Bet nemanykite, kad tai ką nors reiškia. Gavau tik trečiojo laipsnio diplomą.

Liusė patenkinta žybtelėjo akimis:

– Rimtai?

– Ko gero, per daug linksminausi, – paslaptینگai nusišypsojo Šarlotė.

Jai taip prisipažinus Liusė šiek tiek atsipalaidavo.

– Na, bet jūsų, matyt, tai nesustabdė. Tik pažiūrėkite, kas

dabar esate: prašmatnaus privataus banko turto konsultantė. Kas galėjo žinoti, kad tai – puikus dalykas?

– Patikėkite, kol šiame pasaulyje yra pinigų, tol bus žmonių, kuriems manęs reikės. Pinigai yra kaip grožis: sykiu ir dovana, ir prakeiksmas. Žmonės mano, kad tai atsakymas į visus klausimus, tačiau pinigai kiek gyvenimų išgelbsti, tiek pat ir sugriauna. Kiekvienas turčius pasakys, kad pinigai – tai kalėjimas.

– Kaip pirštu į akį, – sau po nosimi sumurmėjo Liusė.

Ji sėdėjo susirangiusi, kone susiliejusi su kremine plačios sofos oda. Be galo smulki, metro penkiasdešimt penkių centimetrų ūgio, sporto klube išdailinto kūno. Aukštesnę vienu kitu centimetru ją darė basutės storu kamštiniu padu ir ilgi karamelės spalvos, *balayage* stiliumi pašviesinti plaukai. Ant piršto blykčiojo žiedas su didele akvamarino akimi, o siauruteliai džinsai buvo taip suplėšyti, kad galėjai pamanyti, jog moterį buvo užpuolę vilkai.

Tačiau, nepaisydama kone trisdešimt penkių laipsnių kaitros už lango, pirštais ji spaudė puodelį karštos beveik oranžinės arbatos ir kas kelios akimirkos lenkėsi gurkštelėti iš jo, kiekvieną sykį pamesdama mintį. Atrodė sutrikusi ir išsiblaškiusi, tik blankus šešėlis tos kunkuliuojančios, ugingos jaunos moters, su kuria prieš keletą mėnesių Londone susipažino Šarlotė. Tuomet ji degė nekantrumu kraustyti čionai ir „pagaliau atsidurti saulėje“.

Tai buvo jos svajonė ir, žinoma, popieriuje persikelti pavyko sklandžiai. Prekių su Santoso prekės ženklų klubas pardavė už 67 milijonus svarų sterlingų, susigrąžindamas beveik pusę jam sumokėtos sumos, o futbolininkas įsikūrė puikiai ir per pastarąsias devynias rungtynes įmušė septynis įvarčius. Užkulisiuose gyvenimas plaukė be vargo: namas tiesiai iš

„Architectural Digest“ puslapių – visur šiuolaikiškos poliruoto betono grindys, didžiuliai langai ir kedro apdaila, žydras švarutėlis baseinas ir virš jo nardančios kregždės. Virtuvės viduryje varinę salą sulig imperatoriško dydžio lova blizgino dar viena tarnaitė šviesiai pilka suknele. Bet viso šio turto savininkė nežinojo, ko griebtis. Jautėsi nelaiminga, izoliuota ir pikta.

Sėdėdama priešais sofą, Šarlotė žiūrėjo, kaip Liusė žvelgia į savo keturmetį sūnų Leo, žaidžiantį medyje specialiai įrengtame namelyje, ir į auklę, stebinčią jį iš apačios ir maldaujančią leisti žemyn.

– Manote, ji graži? – paklausė Liusė, galvą kryptelėjusi į jaunąją moterį lauke.

Šarlotė išžiūrėjo. Auklė mūvėjo nukirptus džinsus ir vilkėjo marškinėlius su užrašu *Déjà vu* ant krūtinės, ilgi tamsūs plaukai buvo surišti į arklio uodegą aukštai viršugalvyje. Avėjo sportbačius ir, kiek įstengė išvelgti Šarlotė, nė kiek nebuvo pasidažiusi.

– Žinoma, – gūžtelėjo Šarlotė. – O jums?

– Tikriausiai... Noriu pasakyti, ji nėra *bjauri*.

Šarlotė stebėjo Liusę, nenuleidžiančią nuo auklės akių.

– Manote, kad Robertui ji graži?

Liusė staiga atsisuko, vėl mintimis grįžo į kambarį.

– Kodėl klausiate?

– Nes jūsų klausime pajutau potekstę, – Šarlotė laukė pakreipusi galvą. – Tiesa?

Liusė tylėjo.

– Nežinau, – pagaliau sumurmėjo. – ...gal.

Vėl įsiviešpatavo tyla, užtvindė kambarį tarsi nematomos besiplečiančios putos, užpildančios visus plyšius. Abi buvo prisiklausiusios apie žaidėjus sklandančių istorijų – jie visados

arba apgaudinėjo žmonas, arba slapta buvo gėjai. Nė vienas neįstengė tiesiog būti laimingai vedęs.

– Kaip, jūsų nuomone, jis čia jaučiasi?

– Robas?

Šarlotė linktelėjo.

– Robas yra Robas. Kad ir kur nusiautų batus, visur jaučiasi kaip namie.

– Vis dėlto jam čia turėtų būti lengviau negu jums – bent nejaučia kalbos barjero.

– Kolumbiečių ispanų kalba skiriasi nuo Ispanijos gyventojų.

– Taip, bet tikrai daugiau kas sutampa ir yra panašu, tiesa?

– Matyt.

– O jums net butelį pieno nusipirkti keblu.

– Aš turiu, kas man nuperka pieno, – gūžtelėjo Liusė.

– Gal iš dalies tai ir yra bėda.

– Kas? Kaip gali būti bėda?

– Kai nustoji pats rūpintis smulkmenomis, viskas keičiasi. Žinoma, turėti pagalbinių – prabanga ir privilegija, bet sykiu gresia pavojus pamesti pagrindinį kasdienio gyvenimo ritmą – tai gali virsti izoliacija. Galima susvetimėti. Šie maži darbeliai laiko mus prie žemės, verčia neprarasti ryšio su mūsų išgyvenimo mechanizmais, net ir tokiais nereikšmingais kaip nusipirkti pieno.

– Jokių šansų, – papurtė galvą Liusė. – Jūs nežinot, kaip čia yra. Net kai gyvenau namie, buvo sunku kur nors išeiti, bet čia dešimteriopai sunkiau. *Galáctico* – tai dar vienas žodis, čia reiškiantis dievą. Žmonės visą laiką į mus spokso, stebi, vertina, net filmuoja mus. Aną savaitgalį išsivedėme Leo papietauti, tik mėsinio suvalgyti, bet prie mūsų be perstojoėjo sirgaliai,

norintys nusifotografuoti su Robu, gauti jo autografą... Galiausiai teko išeiti. Dievaži, Leo apsipylė ašaromis.

– Įsivaizduoju, kaip jums turėtų būti nelengva. Susitaikyti su prarastu anonimiškumu ypač sunku.

– Niekada prie to nepriprasiu. Mužu su Leo nieko panašaus neprašėme.

– Žinoma, ne, – Šarlotė gurkštelėjo dar arbatos ir taip pat įsižiūrėjo į žaidžiantį berniuką. Didžioji jos darbo dalis – tik klausytis klientų stengiantis išties išgirsti, ką jie nori pasakyti. – Ir, be abejo, tai vyksta įvairiose sferose, tiesa? Be perstojo žiopsodama plačioji visuomenė kėsina į jūsų privatumą, nors ir nedaro žalos, bet taip yra ir bendraujant su kitais asmenimis, kai jūsų orbitoje atsiranda naujų žmonių. Jie žino, kad esate Robo Santoso žmona...

– Ir kad jis pasirašė devyniasdešimt penkių milijonų sutartį. Matau, kaip dega jų akys, kai kalba su manimi.

– Didelių krūtų sindromas, – linktelėjo Šarlotė. – Tik tiek įstengia matyti.

Staiga Liusė nusikvatojo.

– Taip. Didelių krūtų sindromas, būtent! Tai jau tikrai.

Šarlotė nusišypsojo suprasdama, kad moteris nusijuokė be džiaugsmo.

– Gali būti sunku suprasti, kuo pasitikėti: ar žmonėms patinki pati, ar dėl Robo, o gal dėl jūsų gyvenimo būdo? Tai neįtikėtina emociškai izoliuoja. Be to, gyvenate atitvertoje bendruomenėje su apsauga ir sarginiais šunimis. Ir ne be priežasties – jūsų turtas daro jus taikiniaus, – bet esmė ta, kad tos aukštos tvoros jus ne tik saugo, bet ir atitveria nuo kitų žmonių. Ir tai izoliuoja fiziškai.

– Taip, – apsidairiusi po tobulus namus vėl apsiblausė Liu-

sė. – Bet tuomet jaučiuosi kalta, tiesa? Turiu tiek daug, daugiau, nei įstengiau kada nors svajoti. Kokią turiu teisę dejuoti?

– Turint tiek pinigų galima jaustis labai vienišam, Liuse, be to, esate jauna mama, gyvenanti užsienyje, toli nuo namų, nuo savo šeimos ir draugų, atskirta kalbos, o ką jau kalbėti apie paparacus... Kas nesijaustų viso to gniuždomas?

Liuse linktelėjo kone ašarodama.

– Jūsų užduotis – atsikratyti žmonių, kurie tik spokso į jūsų krūtis, ir susirasti tokių, kurie jums domisi dėl kitų dalykų.

– Bet kaip?

– Imtis jums įdomios veiklos. Pirmiausia ieškokite potyrių, o draugystės užsimegs savaime.

Liuse dėbtelėjo į ją nesuprasdama, ir Šarlotė kėdėje pasislino į priekį.

– Nagi, ką labiausiai mėgote veikti namie? Turiu omenyje, kai būdavote ne su Robu? Kas jums teikė džiaugsmo?

Ne su Robu? Ši mintis ją tarytum sutrikdė.

– Nežinau, – beviltiškai gūžtelėjo pečiais. – Vaikščiojau po parduotuves. Tvarkydavau namus. Gurkšnodavome su merginomis. Įprasti dalykai.

– Turėjote kokių pomėgių?

– *Pomėgių?* – ji vėl suraukė trumpą noselę. – Tokių kaip megzti?

– Arba fotografuoti. Lipdyti puodus. Gal priklausėte kokiai knygų mėgėjų draugijai? Bėgikų klubui? Florisčių būreliui?

Liuse žvelgė į ją lyg išprotėjusią.

– Lankiau fitneso treniruotes, – prabilo ji. – Pilateso, didelio intensyvumo intervalines treniruotes, boksą. Man žiauriai patinka boksas.

– Na, štai, puiku, ar ir čia treniruojatės?

– Žinoma.

– O kur?

– Čia.

Šarlotė kilstelėjo nudailintą antakį.

– Namie turite sporto salę?

– Aha.

– Su treneriu?

– Žinoma.

– Tai būnate tik judu? Neišeinate į treniruotes. Nesutinkate kitų žmonių? Negeriate paskui kavos?

– Ak, – smulkus kūnelis vėl suglebo. – Ne.

– O kaip kitų žaidėjų žmonos? Ar buvote su kuria nors susitikusi? Jų tokia pati lemtis kaip jūsų.

– Bet jos ne tokios kaip aš. Dauguma ištekėjo už savo draugužių, kai šie jau buvo garsūs. Mudu su Robu kartu nuo tada, kai jis atvyko į jaunimo akademiją prie „Manchester United“. Man pinigai nerūpi. Mudu išties mylime vienas kitą.

– Žinau. Matau. Judu – tikra pora. Tikra šeima, – Šarlotė truputį pagalvojo. – Gerai, atsakykite štai į tokį klausimą. Ką, jūsų galva, darytumėte, jei Robas nebūtų profesionalus futbolininkas?

Liusė valandėlę pasvarstė.

– Būčiau kirpėja.

– Gerai. O ką veiktumėte, jei *turėtumėte* dirbti, bet galėtumėte daryti, ką norite?

Šįkart Liusė nedvejojo:

– Būčiau dailininkė.

– Tikrai? – nustebo Šarlotė ir matė, kaip jos klientė susidrovėjo, sakytum, sumišimas įsibrovė jos vidun ir ją visą užvaldė. – Kokia dailininkė?

– Kurčiau portretus. Man patinka žiūrėti į veidus, – staiga ji įdėmiai įsižiūrėjo į Šarlotę. – Norėčiau jus nupiešti.

Šarlotė nusijuokė apstulbusi, kad dėmesys netikėtai nukrypo į ją.

– Oi, neabejoju, kad rastumėte tinkamesnių modelių nei aš!

– Ne... – Liusė atidžiai žvelgė į ją, akys klaidžiojo veidu, tarsi brėžtų liniją nuo vieno taško iki kito. – Jūsų veide yra kažkas tokio...

Šarlotė niekada nemanė, kad jos veidas gali kuo nors sužavėti, tikrai ne: šviesiai rudos akys, dailūs antakiai, grakšti nosis, niekuo neišsiskirianti burna, truputis strazdanų. Sau ji atrodė tiesiog miela, nieko daugiau. Stivenas kartą minėjo, esą ji „atrodanti tvarkingai“.

– Nuovargis? – paklausė prisiminusi vakar vakare mamos išstartus žodžius.

– Kažin, – nusikvatojo Liusė. – Ne, tai... – ji nutilo, įdėmiai apžiūrinėdama Šarlotę.

– Kas? – suintriguota susidomėjo ši, bet sykiu ir truputį jaudinosi.

Liusė mažliai prisimerkė.

– Nežinau – jūsų tokios... liūdnos akys.

Šypsena Šarlotės veide sustingo.

– Ak...

– Ne, ne, nenorėjau jūsų užgauti nei ką, – suskubo teisintis Liusė. – Oi, nežinau, kaip aiškiai pasakyti. Tiesiog būnant su jumis mane apima toks jausmas, suprantate? Kai kurie sutikti žmonės būna tarsi senos sielos, tiesa? Atrodo, lyg jau buvote anksčiau susitikę, – ji išgąstingai išplėtė akis. – Bet būnant su jumis, kad ir kiek šypsotumėtės, vis tiek atrodo, kad jums kažkaip... liūdna, – suraukė noselę ji. – Atleiskite, nenorėjau įžeis-

ti. Nenoriu jūsų vadinti liūdna. Tik nesugalvoju tinkamesnio žodžio.

– Aš neįsižeidžiau, – tebesišypsodama atsiliepė Šarlotė. – Bet prašau dėl manęs nesijaudinti. Tikrai esu visiškai laiminga. Net labai laiminga. Nė trupučio neliūdžiu.

Liusė kažką prisiminė ir jos veidas dar labiau nušvito.

– O Dieve, tikrai. Kai aną kartą susitikome Londone, jūs buvote ką tik susižadėjusi, – pasilenkusi ji palietė Šarlotės ranką. – O kokį puikų žiedą jis jums dovanojo. Parodykite man jį dar...

Pamačiusi bevardį pirštą be žiedo, ji nutyko. Sunerimusi dirstelėjo į Šarlotę.

– Nieko baisaus! – nusišypsojo Šarlotė, matydama išgastą veide. – Aš tik atidaviau jį sumažinti. Sukiojosi man ant piršto.

– Ačiū Dievui. Eina sau, – nusijuokė Liusė, pliaukštelėdama sau per krūtinę. – Tikrai pamaniau, kad leptelėjau, ko nereikia.

– Ne, nesijaudinkite, mudu laikomės kuo puikiausiai.

Liusė šnirpštelėjo.

– Taip ir aš sakau savo mamai, kai paskambina. „Laikausi puikiai.“ – Staiga ji pakėlė galvą. – Tai labiausiai paplitęs melas pasauly, žinojote?

Šarlotė papurtė galvą, jai smarkiau suplazdėjo širdis. Tarytum sapne išgąsdintam vaikui.

– Taip, kažkur skaičiau.

Šarlotė išliko rami, bet akis nudūrė žemyn. Nenorėjo, kad Liusė dabar jas matytų. Nes jeigu „laikausi puikiai“ yra melas, tai pripažinti buvo pasirengusi tik viena iš jųdviejų.